

PROGRAM 2019-2023

Miljøpartiet De Grønne Nome

HVORFOR DE GRØNNE NÅ?

Over hele verden streiker barn og unge for å få de voksne til å ta klimaansvar - samtidig er de grønne partiene i sterk fremgang over hele Europa. Tiden er moden for et grønt parti også i Nome!

Miljøpartiet De Grønne er ikke et en-saks-parti, men vi har en grønn grunnmur! Dersom alle mennesker i verden skulle hatt samme forbruk som nordmenn, ville vi trengt tre jordkloder. Derfor legger vi bærekraft og økologi til grunn for alle valg. Vi ser at det viktigste vi kan gjøre som politikere, er å ta vare på naturen og ressursene våre, slik at våre barn og barnebarn får muligheten til å leve gode, trygge liv. Miljøpartiet De Grønne mener at nøkkelen til et godt liv ikke ligger i mer materiell vekst, men i muligheten til å leve meningsfulle, varierte og mangfoldige liv hvor vi har mer tid til hverandre.

Rapporten “Klimaregnskap Telemark” (2017) viser at Nome kommune har et klimagassutslipp (CO2-ekvivalenter) per innbygger 23 prosent over landsgjennomsnittet, 27 prosent over fylkesgjennomsnittet og langt over sine nabokommuner. Miljøpartiet De Grønne vil transformere kommunen fra grå til grønn, gjennom smarte løsninger som både sparer klima, gir økt livskvalitet og økonomiske besparelser i det lange løp - kort sagt, vi ønsker at Nome blir en foregangskommune på klima og miljø!

1. GRØNNE LIV - FRITID OG FOLKEHELSE

Miljøpartiet De Grønne vil at alle skal føle seg velkommen i Nome. Med en sterk frivillighet, et bredt og tilgjengelig kulturtilbud og et aktivt folkehelsearbeid vil vi gjøre Nome enda tryggere, vennligere og mer inkluderende. Vi ser for oss et livskraftig lokalsamfunn, hvor fraflytting er et ukjent fenomen.

Miljøpartiet De Grønne vil:

1. Sikre at alle deler av befolkningen har tilgang til et fullverdig kultur- og fritidstilbud:

- Vi vil øke rammene for Kulturskolen, eventuelt søke samarbeid med Midt-Telemark, for å sikre tilstrekkelig kapasitet og et folkemusikktilbud ved kulturskolen.
- Vi vil gjøre kulturskolen og andre fritidsaktiviteter, tilgjengelige for alle ved å utvide støtteordninger / reduserte priser for lavinntektsfamilier.
- Vi vil at kommunen skal bidra i videreutviklingen av utstyrsentralen "Nomebua", som i dag driftes og eies av Nome Nærmiljøsent. Nomebua kan knyttes tettere opp mot biblioteket (evt. RiBo/Lundetunet), og slik sikres videre drift og økt tilgjengelighet.
- Vi vil utrede mulighetene for å forlenge folkestien langs Kanalen i Lunde.
- Vi vil støtte opp om nye og etablerte kultur- og idrettsarrangementer i kommunen - og kreve at disse arrangeres med minst mulig klima- og miljøbelastning.
- Vi ønsker å fremme et prøveprosjekt med en kjøkken- og sansehage i Sirkusparken i Lunde, hvor blant andre beboere ved sjukeheimen kan bidra etter evne.

2. Styrke samarbeidet med frivillig sektor:

- Vi vil at kommunen skal etablere en årlig møteplass/konferanse hvor hele bredden av frivillige organisasjoner, sammen med representanter fra kommunen og lokale ildsjeler, kan utveksle ideer og erfaringer.
- Vi ønsker at kommunen etablerer et frivillighetsråd bestående av representanter fra lokale frivillige organisasjoner. Rådet skal ha samme funksjon som dagens ungdoms- og eldreråd, med uttalerett i alle saker som omhandler frivilligheten.
- Vi vil sikre tilgjengelige lokaler for organisert, frivillig aktivitet.

3. Styrke kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid:

- Vi vil hindre utenforskap ved å gjøre terskelen for delta i samfunnet lavere. Vi vil jobbe for et inkluderende arbeidsliv, tiltak som "inn på tunet" og et mangfold sosiale arenaer.
- Vi vil prioritere folkehelse tiltak som også styrker kommunens miljøprofil, for eksempel økt satsing på gang og sykkelstier, samt tiltak som fremmer livsglede uten å innvirke negativt på natur, klima og miljø.
- Vi vil være en pådriver for et kunnskapsbasert og tverrsektorielt folkehelsearbeid, hvor kommunens folkehelseoversikt benyttes som et strategisk verktøy i arbeidet med alle kommunens planer.
- Vi ønsker at kommunen skal søke medlemskap i Sunne Kommuner.

2. GRØNNE HJERTER - HELSE OG OPPVEKST

Vi tilbringer store deler av livene våre i tilrettelagte miljøer hvor vi er prisgitt fagpersonells evne og kapasitet til å møte oss "der vi er". Miljøpartiet De Grønne er opptatt av at kommunens barnehager, skoler og omsorgsinstitusjoner i størst mulig grad skal tilpasses enkeltindividet.

Miljøpartiet De Grønne vil:

1. Sikre en god oppvekst for alle:

- Vi ønsker å gjøre overgangen mellom barnehage og skole lettere for barna. Skolene må bli barneklare i stedet for at barna må bli skoleklare.
- Vi ønsker en skole som møter barnas individuelle behov, hvor lekbasert læring står sentralt og hvor det er tid til både spontanitet, ro og repetisjon.
- Vi vil ha leksefri skole på trinnene 1-4 klasse.
- Vi vil styrke arbeidet med barn og unges psykiske helse, primært gjennom en satsning på skolehelsetjeneste.
- Vi ønsker barnehager og skoler hvor trygge relasjoner mellom barn og voksne står sentralt og hvor det kontinuerlig jobbes aktivt for å sikre et trygt og inkluderende miljø
- Vi vil sikre barnehager tilgang til varierte utearealer som bidrar til fri lek, natur- og kulturopplevelser.
- Vi stiller oss positive til etablering av Montessori ungdomsskole på Helgen.

2. Ha nære og gode helse- og omsorgstjenester for hele befolkningen:

- Vi vil sikre et godt samarbeid mellom skolehelsetjenesten, fastlege og spesialisthelsetjenestene.
- Vi vil arbeide for å reetablere eget legekontor i Lunde.
- Vi vil ha omsorgstjenester som sikrer brukere livsglede og muligheter for utfoldelse.
- Vi vil ha en omsorgstjeneste hvor personalet har tid til å la brukeren selv definere mål for egen mestring.
- Vi vil sikre pårørende til mottakere av omsorgstjenester gode muligheter for medvirkning, eksempelvis gjennom opprettelse pårørendeutvalg, etter modell av skolenes FAU-utvalg.

3. GRØNNE HVERDAGER - NATUR OG MILJØ

Livet på jorda er fantastisk rikt og mangfoldig, men i dag forsvinner dette mangfoldet mer enn tusen ganger raskere enn det som er naturlig. Derfor tar Miljøpartiet De Grønne det internasjonale naturpanelet (IPBES) rapport på høyeste alvor, og jobber for et samfunn der solidariteten utvides til å omfatte dyrene og naturen. Nome er en kommune med store naturressurser, både i økonomisk og økologisk forstand. Vi ønsker å ivareta begge disse aspektene, og være en kommune som går foran i naturvern.

Miljøpartiet De Grønne vil:

1. Ta vare på naturen i Nome:

- Vi vil innføre et kommunalt arealregnskap. Formålet er å kartlegge og sikre eksisterende naturverdier, samt avklare hvilke stedeegne naturtyper som bør tilbakeføres eller restaureres.
- Vi vil at skogbruket skal drives på en mest mulig skånsom måte og at større områder vernes mot inngrep.
- Vi vil minimere bruken av sprøytemidler av hensyn til pollinerende insekter.
- Vi vil at kommunen inntar en aktiv holdning i bekjempelse av fremmede arter.
- Vi er i utgangspunktet positive til fremtidig gruvedrift på Fensfeltet, såfremt dette ikke gjøres i åpent dagbrudd, at alle klima- og miljøaspekter er utredet av uholdet tredjepart og at man sikrer lokale og nasjonale interesser - både økonomiske og miljømessige.

2. Minimere menneskelig påvirkning på naturen:

- Vi ønsker gratis innlevering av sortert avfall for privatpersoner på avfallsparken på Stormo.
- Vi ønsker forbud mot salg av heliumballonger for å hindre forsøpling samt sikre helium til bruk i medisinsk utstyr.
- Vi ønsker forbud mot bruk av gummigranulat ved utbygging av nye idrettsbaner og ved restaurering av eldre baner. Videre vil vi være pådrivere for at kunstgressbanene som allerede eksisterer drives på en mest mulig miljøvennlig måte.
- Vi vil at kommunen aktivt oppmuntrer Nomes innbyggere til å leve miljøvennlig, for eksempel gjennom kampanjer med fokus på enkle miljøtiltak som energisparing, gjenbruk og avfallshåndtering.
- Vi ønsker at kommunen skal jobbe aktivt for å redusere matsvinn.

4. GRØNNE REISER - SAMFERDSEL

Miljøpartiet De Grønne skiller mellom samferdselspolitikken som skal føres i byer og den politikken som skal føres i distriktene. utfordringene og mulighetene er ulike, og derfor må politikken skreddersys den enkelte kommunes samferdselsbehov. I Nome kommune ønsker vi å legge til rette for at det skal bli enklere å velge miljøvennlige alternativer. For mange er ikke kollektivtransport et reelt alternativ fordi tilbudet er for dårlig. Flere ønsker også å sykle, men velger det bort på grunn av dårlig infrastruktur.

Miljøpartiet De Grønne vil:

1. Satse på gang- og sykkelveier og økt trafiksikkerhet for myke trafikanter:

- Vi vil ha gang- og sykkelveier langs FV 359 på strekningen Ulefoss-Lunde-Bø og langs FV106 på strekningen Lunde-Flåbygd.
- Vi vil være en pådriver for iverksettelse av tiltak som bedrer trafiksikkerheten i kommunen, f.eks. holdningskampanjer, reduserte fartsgrenser, fartsdumper og utbedring av gangstier og fortau.

2. Jobbe for et bedre kollektivtilbud:

- Vi vil bedre kollektivtilbudet, både innad i kommunen og til Bø og Skien.
- Vi vil være en sterk pådriver for at flere togavganger får ordinært stopp ved Lunde stasjon, eventuelt stopp ved behov.
- Vi vil utrede behovet og mulighetene for "matebuss" fra Ulefoss til Lunde og til togstasjonen i Bø i de tilfellene hvor toget ikke stopper i Lunde.
- Vi vil jobbe for en oppgradering av stasjonene i Lunde og Ulefoss, og sørge for at det blir satt ut benker på Lunde stasjon.

3. Legge til rette for elbiler:

- Vi vil etablere hurtigladestasjon for el-bil (CCS og ChaDeMo) i Lunde og utrede behovet for flere ladepunkter i Ulefoss.

5. GRØNNE JOBBER - NÆRING OG LANDBRUK

Miljøpartiet De Grønne lover å støtte alle med ideer og pågangsmot til å skape nye grønne arbeidsplasser. Næringslivet er en av de viktigste motorene som driver utviklingen framover. De Grønne vil at offentlig og privat sektor begge skal være pådrivere for nye miljøvennlige løsninger. I Nome er landbrukets rolle særskilt viktig, og vi ønsker å tilrettelegge for et enda mer bærekraftig og miljøvennlig landbruk. Reiselivsbransjen har også et særlig potensiale og ansvar i Nome, og dette ønsker vi å styrke.

Miljøpartiet De Grønne vil:

1. Bygge et landbruk for framtida:

- Vi vil at Nome skal bidra til økt selvforsyningsgrad i Norge gjennom god ressursutnyttelse, varierte driftsformer og allsidig produksjon, innenfor de rammer som ligger i jordsmonn og klima.
- Vi ønsker et strengt jordvern, og vi vil bevare drivverdige gårdsbruk.
- Vi vil legge til rette for økologiske driftsmetoder i landbruket der mulig, og sikre en skånsom og minimal bruk av sprøytemidler i konvensjonell drift.
- Vi ønsker å kartlegge ubenyttede beiteressurser, hvorfor disse ikke benyttes og tilrettelegge for økt utnyttelse.
- Vi ønsker å kartlegge hvorvidt kommunen har dyrkbare arealer som i dag benyttes til beite eller fórrproduksjon som kan være egnet til annen type produksjon (korn, grønnsaker, frukt).
- Vi vil at offentlige innkjøp av landbruksprodukter så langt det går skal være fra lokale produsenter, og fortrinnsvis økologiske.

2. Støtte lokalt næringsliv:

- Vi vil at Nome kommune skal gi lokale leverandører fortrinn ved anbud og innkjøp.
- Vi ønsker å støtte og tilrettelegge for initiativ innen økoturisme.
- Vi vil ha et tett samarbeid med handelsstanden i kommunen for å ivareta deres behov.
- Vi ønsker å ivareta lokale hjørnesteinsbedrifter og bistå disse i deres miljøarbeid.

3. Støtte og tilrettelegge for initiativer innen sirkulær økonomi:

- Vi vil gi økonomiske insentiver til dele-, utleie- og utlånsordninger etter modell av dagens bildeleringer og biblioteker.
- Vi ønsker ombruksstasjon på avfallsparken på Stormo, etter modell av Ombruksbua på Yggeset i Asker eller RfDs ordninger for Drammensområdet.

4. At Nome blir en foregangskommune for smarte og grønne innkjøpsløsninger:

- Vi vil bruke kommunens forbrukermakt gjennom det interkommunale innkjøpssamarbeidet aktivt mot leverandører for å sikre grønne leveranser, og jobbe for at klima- og miljøbelastning ved innkjøp blir en vesentlig del av vedtektene til det nye interkommunale selskapet.

- Vi vil utfase bruken av engangsartikler av plast i kommunale virksomheter og på arrangementer i kommunal regi.
- Vi vil kreve at alle leverandører av både varer og tjenester til det offentlige er miljøsertifiserte (Miljøfyrtårn, ISO14001 el. tilsv.) eller på annen måte kan vise til et aktivt miljøarbeid.

6. GRØNN FRAMTID - KLIMA

Klimaendringene er vår tids aller største trussel. Økt havnivå, ekstremvær, tørke og varige endringer i været og naturen vil skape utfordringer som er umulig å overskue i dag, også her i Norge. FNs klimapanel sier at vi har 11 år på oss til å halvere utslippene. Alle må bidra og Miljøpartiet De Grønne setter handling bak ord. Det betyr at vi også her i Nome må gjøre det vi kan for å redusere vårt klimafotavtrykk, uten at det går utover vår livsutfoldelse.

Miljøpartiet De Grønne vil:

1. At Nome blir en foregangskommune innen klimatiltak:

- Vi vil innføre et kommunalt klimabudsjett, med konkrete tiltak og ansvarsfordeling. Dette skal fungere som et styringsdokument på lik linje med budsjett- og økonomiplan.
- Vi vil gjenopprette stillingen miljørådgiver i kommunen. Stillingen vil ha ansvar for det kommunale klima- og miljøarbeidet, og ha en rådgivende rolle for næringslivet.
- Vi ønsker å utrede muligheten for solcellepanel på kommunale bygg.
- Vektlegge utslippsfrie kjøretøy i alle offentlige kontrakter og anbud.

Bli bedre kjent med oss på:

- vestfoldogtelemark.mdg.no/nome
- [@MDGNome](https://www.facebook.com/MDGNome)
- [@mdgvestfoldogtelemark](https://www.instagram.com/mdgvestfoldogtelemark)
- [#formenneskerogmiljø](https://twitter.com/formenneskerogmiljo)

